

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Če pošli prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 13 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 264.

V Ljubljani, v ponedeljek 17. novembra 1890.

Letnik XVIII.

Deželni zbor kranjski.

(Deseta seja, dne 14. novembra.)

(Konec.)

Poslanec Murnik poroča o prošnji občine D. M. v Polji za podporo in posojilo za razširjenje šole, o kateri obvelja naslednji sklep:

„Na prošnjo občine D. M. v Polji, v kolikor ta zadeva razširjenje dvorazredne ljudske šole, se bode oziralo, kadar se bode obravnavalo o dotičnem nasvetu c. kr. deželnega šolskega sveta, v kolikor pa zadeva brezobrestno posojilo, se pa izroča deželnemu odboru v primerno rešitev.“

Poslanec Detela poroča o prošnji „Metliške kmetijske podružnice“ za nakup modre galice in predlaga, da naj se ta prošnja izroči deželnemu odboru v primerno rešitev. — Poslanec Dragoš podpira ta predlog z ozirom na veliko bēdo, ki ste jo belokranjskim vinorejcem napravile trtna uš in strupena rosa. Pri glasovanju predlog obvelja.

Poslanec Murnik poroča o prošnji županstva v Kapljivasi za podporo pri nakupu gasilnega orodja, ter priporoča, to prošnjo izročiti deželnemu odboru, da se pri razdelitvi podpor iz gasilno-stražnega zaklada ozira na njo. Ta predlog obvelja brez ugovora.

Poslanec Višnikar poroča o prošnji društva „Pravnik“ glede podpore za izdajo slovenske pravne terminologije in predlaga, da se omenjenemu društvu v ta namen dovoli 500 gld. — Dr. Schaffer ugovarja, da ne gré podpirati privatna društva in da se določijo načela, po katerih je rabiti deželno premoženje.

Dr. Papež zavrača predgovornika, da to ni zasebna, ampak javna reč, važna za celo deželo, važna za državo samo. Treba je skrbeti, da sodnik krivo ne umé njih, s katerimi ima opraviti, ki pri

njem iščejo podpore; knjiga bode stala okoli 3000 gld., torej je podpora opravičena. Pri glasovanju dovoli se omenjeni znesek, ki se izplača, ko bode delo dovršeno.

Prošnja županstva na Studencu se za pravo občinske ceste izroči deželnemu odboru v pozvedbo in rešitev.

Zadnja točka je bilo poročilo poslanca Kluna o ustanovitvi lastnega zavoda za gluhe in slepe otroke. Deželni zbor se je veliko trudil, da bi bil iz Holzapfelneve ustanove podpiral vzgojo gluhonemih deklic, ali ker se je vlada temu odločno upirala, ne preostaje drugoga, kakor misliti na lasten zavod. Za gluhonega ga bo mogoče napraviti brez kake podpore od drugod, ker je dotična glavica že jako velika. Holzapfelnova zapuščina znašala je do 16. oktobra 253.626 gld. 87 1/2 kr., Wolfova koncem l. 1889. 44.563 gld. 95 1/2 kr., Holdheimova 17.203 gld. 38 1/2 kr., Stubenbergova 7760 gld. 5 kr.; skupaj 323.154 gld. 26 1/2 kr., ki bodo do konca prihodnjega leta narastli na okroglih 340.000 gld. Če se za poslopje izdā 90.000 ali 100.000 gld., ostajalo bo še zmerom toliko denarja, da bo mogoče vzdrževati zavod, ki bo vzgojeval okoli 60 gluhonemih. Knezoškofijstvu je bilo namreč naznanjenih 76 takih otrok (51 dečkov in 25 deklic); v starosti od 5. do 14. leta jih je 72, za šolo sposobnih 57, nesposobnih 6 in gledé 8 ni v tem oziru nič povedanega, torej se smé računati na 60 gojencev. V prvem letu jih bo pa komaj 15 do 20, zlasti če deklice izročimo zavodu šolskih sester v Smihelu pri Novem Mestu, kjer so dobro preskrbljene, in napravimo gluhonemico samo za dečke. Velik del dotične glavice se bo torej še zmerom obrestoval in pomnoževal.

Drugače je za slepce, za katere znaša ustanovna glavica 89.625 gld. 47 1/2 kr. Ta se ne pomnožuje, ker se z obrestmi vzdržujejo domači slepci

v linškem zavodu. S tem denarjem bi ne bilo mogoče napraviti lastnega zavoda, pač pa bi se mogel pokriti velik del stroškov, ker je po knezoškofijstvu došli naznanilih samo 14 za šolo godnih slepih otrok v starosti od 5. do 14. leta, namreč 7 dečkov in 7 deklic. Finančni odsek je torej sodil, da bi bilo najbolje, če bi se oba zavoda spravila pod eno streho in bi bili režijski troški skupni, gledé poduka in prostorov pa bi morali biti čisto ločeni. Ker bi se poslopje zidalo z denarji gluhonemice, morala bi se temu zavodu za slepce plačevati letna najemščina, katero bi moral dodajati deželni zaklad v kolikor lastna glavica ne bi zadostovala. Morda bi bilo pa mogoče dobiti tudi še od drugod kakšno podporo. Pokojna Medjatka je svojo hišo zapustila knezoškofijstvu za dobrodelne naprave. Želela je, naj bi se njena hiša porabila za sirotišnico; to sicer ni mogoče, ali ker so ravno gluhonem in slepi otroci največje sirote na svetu, misli je finančni odsek, da bi morda knezoškofijstvo za njih vzgojo dovolilo kak donesek iz prihodkov Medjatove hiše, zato priporoča deželnemu odboru, da naj v tej zadevi s knezoškofijstvom stopi v dogovor. Natančnejih predlogov se zdaj ne more staviti, ker mora deželni odbor še-le pozvedeti, koliko stanejo v drugih takih zavodih režijski troški, hrana, obleka itd., koliko učitelji, koliko učni pripomočki; še-le potem bo mogoče preudarjati, kakšni predlogi naj se priporočajo glede ustanovitve same. Za zdaj torej finančni odsek slavnemu zboru predlaga sledeči nasvet:

„Deželnemu odboru se naroča, gledé ustanovitve zavoda za gluhone in slepe na Kranjskem izvršiti temeljite pozvedbe v sporazumljenji s c. kr. deželno vlado, sestaviti dotični program, se spustiti v dogovor tudi s prečastitim knezoškofijskim ordinariatom zaradi morebitne podpore iz prihodkov Medjatove hiše ter poročati o tem v prihodnjem zasedanju in staviti nasvete.“

LISTEK.

Radinje.

Zgodovinska povest Jana Podhajského. — Poslov. V. Z.

XVI.

Drugi dan na to je prijezdil Bořek z Ledkova k Radinjam. Močno mu je tolklo srce v prsih, ko je jezdil po bregu do najvišjega slemena, kjer je čepel grad. „Kako me sprejmo tam? Ali me ne bodo imeli za smelega prihajajočega, ko si upam nepozvan stopiti pred-nje?“

Glasnik je zagledal osamelega jezdecu blizati se po cesti proti gradu in ga je vprašal iz višine:

„Kdo si in česa želiš tu?“

„Posel sem iz gradu Krasikova in prosim, da bi mi bilo dovoljeno iti k gospodu grajskemu grofu.“

Bil je čisto sam, in zato se ni bilo treba bati, ko bi tudi ne govoril resnice. Most so spustili, vrata so se odprla in Bořek je prijezdil tje, kjer je jezdil tolikokrat na bistem konji, odkoder je jezdil tolikokrat na lov in pojedine k prijateljem svojega očeta.

Privedli so ga, nepoznavši ga v sobo gospoda Hrdonje, kakor je ta rekel. Težko je pričakoval gospodar važnega poročila od Gospoda Bohuslava vedoč, da oblega Žizka njegov trdni grad.

„Bog te blagoslovi“, rekel je Bořek, ko je zaprl za seboj dveri.

„Ti prihajaš prě od gospoda Bohuslava iz Švamberka“, rekel mu je ta zahvalivši ga za pozdrav in mu pokazal stol blizo kamina, da bi se vsedel. „No, povej mi naglo, kaj se godi na Krasikovu.“

„Sedaj je tam tiho in mirno.“

„Torej je odšel Žizka od gradu?“

„Brez dvojbe ga ni tam več.“

„Prosim, govori jasno, določno, kaj se tam godi?“

„Krasikov je v Žizkovih rokah, gospod Bohuslav je Žizkov ujetnik; bojevniki gospoda Bohuslava so razpršeni. Večina bojevnikov je v Žizkovem taboru in le malokdo je porabil v resnici velikodušno dovoljenje taborskega vodje, oditi svobodno kamorkoli. Kaj se zgodi z gospodom iz Švamberka, ne vem; ali nadajam se, da skoro zaslišimo, kako se bojuje pod praporom z rudečim kelihom.“

„Ah, prinašaš nepričakovana, grozna poročila!“ rekel je Hrdonj. „A kdo si ti?“

Bořek je povsíl glavo; žarek iz kamina je razsvetlil njegov obraz, na katerem je bilo znati veliko utrujenost, žalost in skrb.

„Gospod, dovoli mi odjezditi, čeprav ti nisem povedal svojega imena. Štel sem si v dolžnost, naznaniti ti ne veselo novico, ki je gotovo važna za te. Dovolj mi odjezditi, ko sem izpolnil svojo dolžnost. Šel bom blodeč po poti dalje.“

„Ostani torej, prosim te. Ne poznam te sicer, če tudi se mi zdi, da sem te že nekaj videl. Samo

spomniti se ne morem, kje in kdaj. Ali bodi kdorkoli, ostani tu. Dobiš tudi tukaj skoro priložnost k junaškim činom.“

„Gospod, ko bi me poznal, kdo sem, gotovo bi me ne vabil tako uljudno, da bi ostal na gradu in bi mi ne ponudil ni jedno noč podstrešja!“

„Ti me imaš torej za negostoljubnega moža ali pa sam sebe obdolžuješ kake le domnevane si krivde.“

Bořek je molčal trenotek in rekel na to:

„Ali hočeš, vedeti, kdo sem? No, povem ti, če prav se predajam nevarnosti, da me izpodiš še pred nočjo iz grada. Nočem se ti prikupovati z zvijačo. Jaz sem — Bořek z Ledkova.“

Mladenič si ni upal pogledati pri tem v obraz graščakov in ni zatorej opazil, da je njegov obraz čisto drugačen, kakor se je nadejal — da se ni kazala mrzkost in srd, pač pa bralo na njem presenečenje in radost.

Gospod Hrdonj je vstal naglo in prijel osuplega Bořka uljudno za roko in rekel:

„Pozdravljam te na svojem domu, gospod Bořek z Ledkova. Prinesel si mi sicer neveselo poročilo, ali prinašalec mi je mil in drag.“

Bořek ni mogel niti verjeti temu, da je resnica to, kar sliši.

Ko je graščak opazil, kaj se godi z njim, zasmejal se je in rekel:

Ta predlog obvelja brez ugovora, in deželnega glavarja namestnik baron Apfaltrern, ki je pri obravnavi slednjih točk dnevnega reda predsedoval, ob 3/8. uro po predlogu poslanca Kersnika sklene sejo, ker je bila za 5. uro napovedana seja železniškega odseka. Prihodnja seja bo v torek dné 18. t. m. ob 10. uri dopoldne.

Višja dekliška šola.

II.

Na čelo daljih svojih izvajanj postavlja nesrečni „Narodovi“ člankar trditelj, da liberalna stranka ne namerava višje dekliške šole v ožjem pomenu besede, marveč le meščansko šolo z nadaljevalno šolo.

Poudarjali smo že početkom, da se „Narodovi“ pisec ni zadosti poučil o namerah liberalne stranke — kajti vsled njegove v obče pokazane naivnosti ne moremo misliti, da hoče stvar nalašč zavijati.

Zadnja seja občinskega sveta ljubljanskega pokazala je jasno, da se namerava uprav višja dekliška šola v najožjem pomenu besede, to, kar se imenuje tudi ženski licej. Poudarjalo se je od strani liberalne stranke izrečno, da nočejo meščanske šole, marveč hočejo pravo in pravcato višjo dekliško šolo, in sklepi večine kažejo, da se namerava ta zavod ustanoviti v največjem slogu. Z eno besedo, namerava se ženski licej v modernem slogu in s tem ovržena so itak vsa izvajanja „Narodovega“ člankarja, ki se naslanjajo na podstavo, da se namerava le meščanska šola.

Vkljubo temu hočemo si argumente, naslanjajoče se na to napačno podstavo, nekoliko bližje ogledati, kajti ravno to dokazovanje „Narodovega“ pisca je vsled posebne naivnosti izredno zanimivo.

Ker je pa dr. Šusteršič dokazal, da je nova višja dekliška šola nepotrebna, ker jo že imamo, hoče „Narodovi“ člankar dokazati, da je meščanska šola z nadaljevalno šolo potrebna. Dokaz, katerega za to rabi, je v istini več nego klasičen. Ta neovrgljivi argument se namreč glasi: Ta zavod je potreben, ker še takega zavoda nimamo! Res, sijajno dokazovanje, sijajno in sila praktično, kajti na ta način dokazemo lahko potrebo še različnih drugih stvari za Ljubljano. Tako n. pr. bi nekdo lahko rekel, da je potrebno, da se v Ljubljani ustanovi zvezdarnica in to radi tega, ker takega zavoda še nimamo! In tako bi se lahko potreba vsega onega dokazala, česar še nimamo. Žares krasno dokazovanje!

Potem, ko je „Narodovi“ člankar z napominanim sijajnim argumentom „ovrgel“ dr. Šusteršiča trditelj, da višja dekliška šola ni potrebna prehaja na finančno stran zadeve in sicer priznava, da je dr. Šusteršič dokazal, da bi nameravani zavod absorbiral pol milijona goldinarjev, a v eni sapi zopet zatrjuje, da so vse dr. Šusteršičeve številke izmišljene in goli humbug.

„Res sem vesel, da si prišel. Slišal sem o tebi toliko hvale iz mnogih ust, da te častim, če tudi si sin gospoda Oldrika, ki me tako sovraži. Sprejmi gostoljubnost v moji hiši, kjer te ne bomo imeli za tujca, temveč za člena rodovine. Bodi tu tako, kakor si bival pred leti.“

Bořek je bil tako ganjen, da ni niti mogel zahvaliti graščaka za prijateljski sprejem.

Čez nekaj časa so se vrata odprla, in v sobo sta stopili Katarina in Eliška.

Eliška je spoznala takoj Bořka z Ledkova. Kakor k zemlji prikovana je ostala na pragu: njen obraz se je obliž z rudečico, a takoj je postal blede.

Oče se je zopet zasmejal videč njeno osuplost in rekel: „Tu vam predstavljam milega gosta, gospoda Bořka z Ledkova, katerega sem ravno pozval, da bi užival našo gostoljubnost daljšo dōbo. Prišel nam je sicer žalostna poročila o gradu Krasikovu, ali potolažil našo žalost nad njim s svojim prihodom. Radinje so dobile v njem junaškega branitelja in jaz zanesljivega svetovaleca, kateri je moder kakor star junak, četudi še tako mlad.“

Tako srečen ni bil Bořek gotovo nikdar, kakor ta večer, ko je bival prvič pri ljubljani Eliški z dovoljenjem njenega očeta, ki ga je celō pohvalil.

Spal je po dolgi dōbi zopet pod streho, pod katero je tekla njegova zibelka in pod katero je skakal vesel kot deček. V sanjah se mu je prikazal obraz matere, ki ga je blagoslavljala in se mu blaženo smejala.

(Dalje sledi.)

Slednje dokazuje člankar zopet na prav izviren prezanimiv način.

Člankar namreč pravi: Zakon veleva, da naj se v vsakem šolskem okraji napravi vsaj jedna meščanska šola. Po zakonu mora tedaj ljubljansko mesto ustanoviti meščansko šolo. Ergo meščanska šola — nič ne stane!

Ali ni to popolnoma izvirno dokazovanje, za katero si smé pisec vzeti patent? In ta člankar očitā dr. Šusteršiču, čegar dokazovanja niti v eni točki ovreči ne more, sofistiko in pravi, da so njegova navajanja humbug! Nočemo mu očitati niti sofistike niti imenovati njegovega dokazovanja humbug, kajti člankar je očitvidno prenaiven, da bi se mu mogla očitati sofistika ali humbug.

Kaj pa misli premudri „Narodovi“ člankar, kedo da bo moral meščansko šolo plačati, če ne ljubljanski davkoplačevalci? Nihče drugi nego slednji, bi morali globoko zajeti v svoj žep — plačevati visoko posebno naklado, kakor se tudi godi davkoplačevalcem krškega okraja, kjer imajo, kakor znano, meščansko šolo.

Sveda, to je istina, zakon pravi, da naj se v vsakem šolskem okraji napravi vsaj jedna meščanska šola, ali vsled tega še nikakor ni vsak šolski okraj dejansko prisiljen, ustanoviti meščansko šolo, naj manje pa je radi tega prisiljeno ljubljansko mesto.

Za izvajanje političnih zakonov merodajna je oportuniteta, oziroma fakična potreba. Nikdo, nobena oblast, ne sili ljubljanskega mesta, da naj ustanovi meščansko šolo, to pa radi tega ne, ker ni potrebe za to. Dokler pa potrebe ne bode, tudi nikdo mesta v to silil ne bode. Počakajmo tedaj toli časa, da se bode v istini potreba pokazala in potem v Bořjem imenu ustanovimo meščansko šolo. Dokler pa te potrebe ni, porabljamō denar za potrebniše stvari. Menimo pa, da se bode preje potreba za deško nego za dekliško meščansko šolo pokazala.

Sicer je pa vrednost meščanskih šol jako dvomljiva. Učni predmeti so namreč v meščanski šoli do malega isti, kakor v 6., 7. in 8. razredu ljudske šole. Razložek je le ta, da na meščanskih šolah podučujejo učitelji, ki imajo posebni izpit za meščanske šole. Ta razložek je pa tako male in prav za prav le formalne vrednosti, da so strokovnjaki sami gledé vrednosti meščanskih šol jako različnega mnenja. Ravno to pa je vzrok, da se šolski okraji ne silijo k napravi meščanskih šol. Vzlasti bi bili ljubljanski mestni očetje zelo kratkovidni, ako bi se vnuemali za meščansko šolo, ker bi jo moralo mesto samo drago plačevati, dočim njej podobne sedanje 6., 7. in 8. razreda vzdržuje in plačuje dežela iz normalno šolskega zaklada, torej mesta nič ne stanejo.

Fakično tedaj ljubljanskega mesta nihče ne sili k napravi meščanske šole, ki bi, kakor rečeno, bila čisto nepotrebna. Tedaj bi bil denar za tako šolo prav po nepotrebnem potrošen in vsled tega nje ustanovitev v istini atentat na javno premoženje, oziroma na žepe ljubljanskih davkoplačevalcev. Če bi se pa tej meščanski šoli priklopila še nadaljevalna gospodinjška šola, bil bi to še najdalji atentat na javno premoženje in žepe davkoplačevalcev, kajti tudi to gospodinjško šolo morali bi plačati ljubljanski davkoplačevalci in to po nepotrebnem, ker imamo v uršulinskem samostanu brezplačno gospodinjško šolo na razpolaganje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. novembra.

Notranje dežele.

Državni zbor, sklican dné 4. decembra, ima med drugim na dnevnem redu za obrtnike važno točko o stavbeno-obrtni noveli in o postavnem načrtu za pomožne blagajnice. Pri razpravi o stavbeno-obrtnem zakonu bodo imeli priliko vprašati konservativni poslanci, zakaj je ministerstvo v prepornem vprašanju med stavbenimi mojstri in med tesarji in mizarji odločilo za prve, da smejo tudi tesarstva in mizarstva dela izvrševati.

Praški župan dr. Šolc je bil slovesno umeščen ter je pri tej priliki med drugim spomnil na napis, ki se blesti na mestni sovetnici: „Praga caput regni“ (Praga glavno mesto kraljestva), ter poudarjal, da bo njegova najsvetejša naloga, da ta značaj vsikdar ostane stovažati Pragi.

Dunajski združeni kristijani so osnovali večeraj zvečer na raznih krajih na Dunaji in okolici ob enem 17 shodov, na katerih bodo govorili proti nameravani spojitvi Dunaja s predkrajji. Vnema za delavnost se pač ne more odrekati antisemitom; to kažejo tudi njih vspehi pri volitvah.

Vnanje države.

Bolgarija. Poročali smo že o umorjenem srbskem popu Stojanu. Ker so nekateri srbski krogi trdili, da je smrti omenjenega srbskega duhovnika vzrok deloma tudi bolgarski škof Sinezij v Ohridi, oglasila se je sofijska „Svoboda“ v ostrem članku proti temu obrekovanju, vsled katere je užaljeno neki vse bolgarsko prebivalstvo. „Svoboda“ piše mej drugim: „Mi ne zahtevamo za to zadoščenja od neveselih srbskih časnikařev, marveč od turških oblastev. V imenu pravičnosti in uljudnosti prosimo vlado, da prične natančno preiskavati popovo nasilno smrt ter pokaže olikanemu svetu, da se Srbi motijo, ko dolže Sinezija, da je kriv smrti srbskega popa.“

Rusija. Prestolni govor nemškega cesarja je napravil dober vtis na ruske političke kroge; zakaj prvi ruski listi, kakor „Nov. Vr.“, „Petrsk. Vēd.“ itd. vidijo v imenovanem govoru nemškega cesarja zanesljivo poročstvo za evropski mir. Govoril pa je tako, ker se je prepričal o miroljubivosti Rusije in ker so se izpremenila načela dunajske vlade, ki so zdaj omogočila obisk ruskega carjeviča na Dunaji.

Francija. Pri posvetovanju o proračunu za francosko mornarico se je izrazil poročevalec, da ima francoska mornarica premalo častnikov in ladij. Francosko brodogradništvo ima toliko ladij, kakor jih imata Italija in Nemčija vkupe. V ta namen je treba 164 milijonov frankov za gradivo in 16 milijonov frankov za vtrčenje pristanišč. Mornarica naj bo tako močna, kakor armada, da bodo zavarovani francoski interesi. — Kakor je videti, so francoski državniki jako lahkomisljeni pri proračunih.

Švica. Iz Berna se poroča 14. novembra „N. Fr. Pr.“: Kakor se je lahkó že naprej vedelo, ni imela iz obeh tesinskih strank obstoječa pravna konferenca, katere so se vdeležili Ruehnonnet, Droz in Hammer, nikakega pozitivnega vspeha. Zdaj bo moral rešiti tesinske zadeve zvezni shod, kateri se snide v ta namen prihodnji ponedeljek.

Grecija. V francoskih ladijarnicah izdelane grške ladije bodo v kratkem odplule v morje. Nekateri krogi menijo, da namerava grška vlada svojo moč na morji uporabiti za agresivno politiko na vzhodu. Temu mnenju nasproti se poroča „Pol. Corr.“, da ne mislijo tam na take namene grške dežele. Če bi pa vendar-le hoteli imeti Grki v vzhodu vojno, prizadela si bode Francija, ki je z Grško v prijateljskih razmerah, da jo bode odvrnila od tacihi namer.

Srednja Amerika. Kakor se poroča iz Tegukigalpe „Heraldu“, bati se je v kratkem odločne vojne mej predsednikom Bogrorom in Sanbecem.

Izvirni dopisi.

Iz Kamnika se nam piše: Sklicujē se na § 19. zakona z dné 17. decembra 1862, št. 6 drž. zak. ex 1863, prosi se slavno vredništvo dopis „Iz Domžal, dné 10. novembra t. l.“ v „Slovenca“ šte. 259, popraviti tako-le:

Ni res, da je v Domžalah komisija zapovedala nekemu gospodarju, da mora kozolec prestaviti, ker je preblizu železniške proge, temveč je res, da je visoka c. kr. dežela vlada v Ljubljani z razsodbo z dné 26. oktobra 1889, šte. 11.576, razlastila kozolec Janeza Remca iz Domžal.

Ni res, da so se pogodili za 10 gld., res je pa, da se je gosp. dr. Triller kot zastopnikov namestnik koncesionarjev lokalne železnice Ljubljana-Kamnik pogajal z Janezom Remcem in mu ponujal 10 gld. kot odškodnino za stroške prestavljanja njegovega kozolca z dvema oknomā brez strehe, katere ponudbe Janez Reme vsled zapisnika z dné 1. svečana t. l., št. 1115, sprejeti ni hotel.

Ni res, da mu je komisija, na čelu jej sodnik iz Kamnika, potem odkazala prostor, kamor naj postavi kozolec, ker to ni delokrog sodnikov, temveč je res, da je Janez Reme dné 1. svečana t. l. mej pogajanjem z g. dr. Trillerjem vprašal navzočega železniškega inženrja, kateri pa ni bil ud komisije, kam naj postavi svoj kozolec, da mu je le-ta prostor približno pokazal, rekoč, da se bode železniška proga še nekoliko spremenila in da mora kozolec od železniške osi stati 30 metrov oddaljen, da pa Janez Reme konečno ni hotel sprejeti ponudbe koncesionarjev in torej tudi kozolca ne prestaviti.

Ni res, da je mož vbogal in storil, kakor se mu je zapovedalo, ker se mu ničesar ni zapovedalo, temveč je resnica, da se je Janez Reme pozneje potom poravnave v zapisniku sklenjenem pri c. kr. okrajnem sodišči v Kamniku dné 3. marca t. l., šte. 1927, zavezal prestaviti svoj kozolec proti odškodnini 12 gld. iz požarnega obsega brez določitve posebnega kraja, do 1. junija t. l., in sicer tem gotoveje, ker bi sicer imeli koncesionarji pravico kozolec podreti sami.

Ni res, da je rekel kmet okrajnemu sodniku v Kamniku: „Kaj bodem vedno tožil, Vi, gospod

sodnik, se morate zá-me potegniti, vsaj ste Vi takrat vodili komisijo, ki mi je odkazala prostor, kamor naj prestavim kozolec" — ter ni res, da je sodnik molčal, temveč je resnica, da je c. kr. okrajni sodnik Janezu Remcu na njegovo pritožbo, da so mu železniški delavci začetkom t. m. podrli kozolec, vso zadevo razjasnil na podlagi spisov, rekoč mu, naj vloží tožbo, ako je stal kozolec onstran požarnega obsega ter mu svetoval v nasprotnem slučaju kozolec zopet postaviti 30 metrov od železniške osi, in da je odgovoril Janez Remc, da bode slednje storil.

C. kr. okrajno sodišče v Kamniku,
dné 14. novembra 1890.

C. kr. okrajni sodnik:
Polec.

Z Doba, 13. novembra. Žalostno oziramo se danes za ljubljnim kapelanom, gospodom Tomažem Potočnikom, gredoč na novo službo kot župnik na Breznico.

Ni nam moč, se blagemu gospodu dostojno zahvaliti za ves trud in požrtvovalnost, s kojim je ves čas tukajšnjega bivanja, zlasti za časa kot farni oskrbnik, vodil duhovnijo.

V teku treh let storil je mnogo dobrega župljanom v korist in splošno.

Le njegova zasluga je, da se je ustanovila požarna bramba, katere udje so mu priredili v predvečer njegovega odhoda prijetno svitlavo v znak občnega spoštovanja in hvaležnosti. Naj omenim le še to, da je bil gospod veren prijatelj šole in šolskih otrok.

Za vse to izrekamo blagemu gospodu tem potom najsrčnejšo zahvalo, priporočevaje se mu še v prihodnje v blag spomin, ter mu tudi v novi službi želimo obilno sreče in božjega blagoslova!

Od Ljutomera. Vrli „Slovenec“ je že povedal, da so povodom odprtja železnice Radgona-Ljutomer dné 15. oktobra „banderaši“ s prvim vlakom došle goste spremljali v prijazen trg naš ob vzhodni slovenskih gor. Bodi še pri-tavljeno, da so jahači v krajevno-narodno obleko obličeni imeli život opasan s „pojási“ barve črne in „žolte“ ali rumene. Tudi „zástave“ ali bandere bile so črno-rumene, barve avstrijske. Za klobukom so pa v cvetlici imeli vpleteno znamenje zastave-trobojnice slovenske, barve ali boje rudeče-modro-bele. S tem smo pokazali, da tukaj bivajo avstrijskemu cesarju iskreno vdani Slovenci. — Nedavno sem v Radgono vozil 212 kilo pšenice, da sem jo tam zamenjal za 85 kilo moke št. 2 in 40 kilo št. 3. Na ta način si v najnovejšem času nekateri kmetje pomagajo, ne da bi zrnje, kakor sicer navadno, vozili v mlin. Ali je resnica ali se nam samo dozdeva, da po potu zamenjavanja izhajamo bolje? Potoma sem došel in srečal čez 30 voznikov, ki so vkljub železnici po vožnej cesti spravljali mošt iz Ljutomera v Radgono. Mogoče, da bo „mašin“ komu prinašal dobiček in srečo. Mi kmetje za sebe nimamo posebnega upanja v tem obziru. S širokim svetom smo po železnici stopili v bližnjo zvezo, ob enem pa tudi za duševni blagor ljudstva zavzeti domoljubi menda ne sodijo krivo, ako prerokujejo, da se bo med naše verno in slovensko prebivalstvo vtihotapljal verska spačenost, ki jo bo, kakor marsikje, spremljalo še narodnostno šuntanje. Dal Bog, da bi take sodbe ostale prazen strah!

„Matica Slovenska“.

LXXXVII. odborova seja, v sredo 12. novembra 1890.

Navzočni gg: J. Marn (predsednik), A. Bartel, P. Grasselli, dr. A. Jaro, A. Koblar, A. Kržiš, dr. Frane Lampé, dr. J. Lesar, Fr. Levec, M. Pleteršnik, dr. L. Požar, L. Robič, A. Senekovič, I. Tomšič, I. Vavrá, Fr. Wiethaler, A. Zupančič, V. Zupančič in dr. J. Zupaneč (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 20.

Predsednik pové, da sta zapisnik zadnje odboro-ve seje pregledala in potrdila overovatelja prof. Bartel in Rutar, na kar se zapisnik brez ugovora odobri. Med tem časom sta zborovala odseka: gospodarski 12. julija, književni 29. julija in 8. novembra. Zapisniki so na ogled. Overovatelja današnjemu zapisniku bodeta prof. Bartel in Pleteršnik.

Predsednik čestita iz odbora starosti dr. J. Zupancu k njegovi osemdesetletnici, velmožu po duhu in dobrih delih, kogar vse ljubi, čisla in spoštuje, želeč mu še več let krepkega zdravja, na kar se mu slavljenece priréno zahvaljuje, poudarjajoč, da je bil pač mej ustanovitelj društva in nekaj let bla-

gajnik, da so pa sedaj njegove zasluge za društvo le skromne.

Predsednik pravi dalje, da je v zadnjem času več gospodov iz odbora napredovalo v službeni dostojnosti; ž njimi se raduje tudi „Matica“, ž njimi je počešeno tudi naše društvo. Postal je ravnatelj Šuman dež. šolski nadzornik, poklican je na njegovo mesto ravnatelj Senekovič iz Novega Mesta; ravnatelj nižji gimnaziji je postal odbornik Wiethaler, kateri je „Matici“ letos z obilim trudom sestavil lepo knjigo Vodnikovo. Preselil se je dr. Požar zopet k nam, približal se je prof. Rutar; odbornik Flis je postal stolne cerkve kanonik in župnik, vodja Praprotnik se je podal v zasluženi pokoj in dobil o tej priliki naslov ravnatelja.

Pokojni domoljub Fr. Kotnik je volil „Matici“ 1000 gld., katere je društvo že prejelo in potrdilo. V znak hvaležnosti se ima vpisati Kotnikova hiša v Verdu, dokler jej ostane to ime, mej društvene ustanovnike in prejemati vezane knjige.

Ravnatelju Bradaški v Gradcu se ima poslati iz odbora zahvalno pismo, ker je podaril „Matici“ vse letnike „Novic“ vezane.

Goriškemu odboru za vzdrževanje Erjavčevega spomenika in za upravljanje ustanove na korist njegovima hčerama „Slov. Matici“ v daljni prihodnosti in na oddaljenem mestu ne more postreči vsled društvenih pravil, kar bi lahko storilo kako narodno društvo samo v Gorici.

Po nasvetu hišnega upravitelja se potrdi vodovodni račun in se gospodarski odsek pooblasti, da ukrene nujno potrebne poprave v pritličnem stanovanju na strani proti vodi.

Tiskarniški računi za letošnje knjige se vzemó na znanje; blagajniku se naroči, da jih pregleda in s predsednikovim potrdilom izplača, kar in kolikor se mora plačati.

Nagrade pisateljem in korektorjem letošnjih društvenih knjig se odobré po nasvêtih književnega odseka.

(Dalje sledi.)

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani dné 11. novembra.

(Konec.)

VI. O zasajenji poškodovanih mestnih drevoredov poroča občinski svetovalec Povše ter opozarja na velike nedostatke mestnih drevoredov, in da je torej zadnji čas, da se kaj zdatnega ukrene. Zato predlaga:

a) Slavni občinski svet naj naroči, magistratu, da skliče enkêto, obstoječo iz zastopnikov magistrata, olupševalnega odseka, stavbinskega urada in dveh ljubljanskih vrtnarjev. Ob enem naj povabi v to enkêto dunajskega mestnega nadvrtnarja, kateremu se ima potnina po dogovoru plačati.

b) olupševalni odsek naj prej ko mogoče potem, ko je slišal nasvete enkête, predloži načrte, po katerih naj se pomlajujejo, oziroma zboljšajo naši drevoredi.

Občinski svetovalec dr. vitez Bleiweis navaja, da se je o tem že v seji magistratnega odseka govorilo ter poudarjalo, da bi se vsaj gledé onega dela drevoreda proti celovski cesti, kateri je najbolj poškodovan, precej kaj učinilo. Govornik se sicer pridruži odsekovim predlogom, želi pa vendar, da se povabi k enkêti tudi c. kr. gozdni nadzornik g. Gole kot jako merodajen veščak.

Mestni župan pravi, da je hvaležen olupševalnemu odseku na teh predlogih in pritrjuje nazoru občinskega svetovalca dr. Bleiweisa, da je k enkêti povabiti tudi državnega strokovnjaka.

Vprašanje je le še: Ali naj se takoj pozove dunajski mestni nadvrtnar?

Občinski svetovalec dr. Gregorič predlaga, da naj se takoj pokliče dunajski nadvrtnar, ker je sedaj najugodnejši čas za pričetek dela, in da se izvé, katera drevesa niso za rabo.

Občinski svetovalec Murnik se protivi predlogu dr. Gregoriča. Naši domači strokovnjaki bodo gotovo sami uganili, katera drevesa bode treba odstraniti. Najprej naj se skliče enkêta in še le potem dunajski nadvrtnar.

Poročevalec občinski svetovalec Povše pravi, da je odsek že na to mislil, da je na vsak način premeniti oni del drevoreda proti celovski cesti, kakor omenja gosp. dr. vitez Bleiweis. Govornik obžaluje, da je pozabil predlagati, da se povabi k enkêti tudi c. kr. deželni gozdni nadzornik g. Goll, ter je zelo hvaležen občinskemu svetovalcu gosp. dr. Bleiweisu, da ga je na to opozoril; on popolnuje tedaj

svoj predlog tako, da se povabita k enkêti tudi g. Goll in tajnik kmetijske družbe g. Pirc. Ne pritrjuje pa govornik nasvêtu občinskega svetovalca Murnika, po katerem naj bi so najprej enkêta sklicala in še le potem dunajski nadvrtnar povabil. Boljše bi na vsak način bilo, da se dunajski nadvrtnar tudi enkête vdeleži.

Pri glasovanji sta se predloga olupševalnega odseka z dostavkom sprejela, da je dunajskega nadvrtnarja povabiti še le po posvetovanji enkête.

Točki VI b in VII se odložite.

Občinski svetovalec dr. Gregorič vpraša mestnega župana, ali je stopila prememba tržnega reda gledé prekupovanja s 1. novembra t. l. v pravomoč.

Župan odgovarja, da se to še ni zgodilo, ker c. kr. vlada te premembe še ni potrdila.

Občinski svetovalec Župan pravi, da bi se izdal hišnim gospodarjem pouk, kako jim je ravnati z vodovodom, da se ne pripeti kaka nesreča.

Župan odgovarja, da se bode dotični pouk objavil po novinah.

Občinski svetovalec dr. Gregorič nasvetuje, naj bi se napravili pri javnih vodnjakih namesto železnih ročajev leseni, ker so železni ob času mraza neumestni.

Župan obljubuje, da bode o tem potrebno ukrenil.

Potem je bila tajna seja.

Dnevne novice.

(Dnevni red) XI. seje deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dné 18. novembra 1890. I. ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika X. deželnozbornske seje dné 14. novembra 1890. 2. Naznanila deželnozbornskega predsedstva. 3. Ustno poročilo finančnega odseka o zgradbi nove deželnozbornske vojašnice v Ljubljani. 4. Ustno poročilo finančnega odseka o preložitvi ceste čez „Wagensberg“ in o dotičnih prošnjah trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani in občin Litija, Šmartno i. dr. 5. Ustno poročilo upravnega odseka o napravi ceste iz Podpeči do gospodarske ceste, ki se nahaja v ozemlju ljubljanskega mesta ter stika z okrajno cesto Tomišelj-Lipe in gledé uvrstitve obeh prog med okrajne ceste. 6. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Ustija zaradi razdelitve nekih pašnih parcel med občine. 7. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji zdravstvenega zastopa kočevskega gledé naprave bolnišnice v Kočevju. 8. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občin Radomlje, Jarše, Rova in vasi Preserje za podporo za napravo mostu preko Bistrice pri železniški postaji Jarše-Mengeš. 9. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji župnije Sv. Katarine v Topolu za ustanovitev samostojne občine. 10. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji davkarske občine Preloka za ločitev od občine Vinice ter za ustanovitev samostojne občine z imenom Preloka. 11. Ustno poročilo odseka za letno poročilo o § 7. letnega poročila deželnega odbora: „Deželni zavodi in zakladi“. 12. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu gledališkega zaklada za l. 1891. 13. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva v Dolu, da se prevzemó oskrbovalni troški 347 gld. 40 kr. za Frančiško Vidmar na deželni zaklad. 14. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Ivana Dražila za povečanje miloščine. 15. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji c. kr. kranjske kmetijske družbe za podporo za ustanovitev pepinjere. 16. Ustno poročilo finančnega odseka o neki personalni stvari. 17. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji dramatičnega društva v Ljubljani za izvanredno podporo. 18. Ustno poročilo finančnega odseka o ustanovitvi mesta asistenta na kirurški oddelku deželne bolnišnice v Ljubljani. 19. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji občine Semič, Suhorje, Vinica i. dr. za podporo za napravo vodnjakov. 20. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Janeza Martinšek-a iz Žirov za podporo vsled škode, povzročene po nevihti. 21. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva kresniškega za podporo za popravilo občinskih potov. 22. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji šolskega vodje Ivana Lapajnet-a v Krškem za podporo za izdajo prirodo-pisja. 23. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji učitelja dr. Tomaža Romiha v Krškem za podporo za izdajo „obrtnega knjigovodstva“. 24. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Čaplje, da se deželna cesta Kočevje Črnomelj ne preloži čez

Nemško Loko. 25. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji mestne občine Idrija in občin Dole in Rovte za uvrstitev občinske ceste Idrija-Veharše med okrajne ceste. 26. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občin St. Jurij in Lipljene za podporo za napravo nove občinske ceste iz St. Jurija do vasi Tlake. 27. Ustno poročilo upravnega odseka glede učnih knjig za slovenske ljudske in srednje šole. 28. Ustno poročilo upravnega odseka glede poprave občinskih potov iz Črnega Vrha na okrajno cesto Vrhnika-Polhovigradec. 29. Ustno poročilo odseka za letno poročilo o letnem poročilu deželnega odbora in sicer o: § 9. „Ustanove“; § 11. „Različne reči“.

(Štajarski deželni zbor.) V 16. seji deželnega zbora štajarskega je opomnil poslanec dr. Dečko, da so orožniki dne 26. oktobra v malonedeljski občini pri „čudovitem“ drevesu ustrelili jednega moža, družega pa nevarno ranili. Ko bi se bilo ljudstvo poučilo, gotovo bi se bilo rado umaknilo. Toda to se ni zgodilo; sicer ni bilo tudi nobenega političkega komisarja na lici mesta. Govornik vpraša deželnega predsednika, zakaj se ni poučilo omenjenega dne zbranega ljudstva in zakaj ni bil z orožniki tudi jeden politički komisar? — Na to interpelacijo bode odgovoril deželni predsednik v jedni prihodnjih sej.

(Društvo Südmark v Ljubljani.) Od včeraj je tudi Ljubljana tako srečna, da ima podružnico „Südmark“ v svoji sredi. V kazini so imeli Nemci minolo soboto zabavni večer, katerega se je vdeležil načelnik društva „Südmark“ dr. Derschatta iz Štajarskega. V odbor so voljein: prof. Binder, Braune, Elsner, A. Gallé, Somnitz, Valenschagg, kakor videti, skoro sami urgermani. Podružnica šteje neki že nad 10 družtenikov. — Slovenci pozor!

(„Laib. Schulzeitung“) se hučuje v svoji zadnji številki glede na § 6. v dež. zboru kranjskem in njegovo odklonitev v četrti seji z dne 24. oktobra, ter pravi, da ostane pri takih razmerah jedino upanje še, namreč podržavljenje vsega šolstva, sklicujoča se na nemški armadni jezik kot jedino svojo rešitev. No, gospodje pri kranjskem „Landes-Lehrer-Verein“ so v resnici naivni. O teh skokih „Laib. Schulzeitung“ nam bode še prilično izpregovoriti.

(Štiriperesna deteljica pri glasovanju o višji dekliški šoli.) „Narod“ od sobote piše o štirih mestnih odbornikih, ki so glasovali proti ustanovitvi popolno nepotrebne višje dekliške šole tako-le: „Jeden glasoval je proti višji dekliški šoli, ker je kos nunekega oskrbnika; drugi, ker ima v nunki hiši svojo pisarno; tretji, ker je župnik; četrti pa, ker pri takih prilikah sploh kima.“ — Tako pohvalo so torej dobili mestni odborniki po „Narodovi“ vrsti naštetih gg.: Povše, Prosenc, župnik Rozman in Peterca. — Tako se torej godi mestnim očetom, ki so hoteli davkoplačevalcem prihraniti za prezidavanje nove šole kakih 50.000 gld. in za vzdrževanje šole najmanj 10.000 gld. na leto. Ali ni to skrajna predrznost? Čemu blatiti mestne svetovalce, ki so po svoji vesti in po svojem prepričanju hoteli z davki že tako preobloženim Ljubljancem prihraniti velikih nepotrebnih stroškov na leto? In kaki vzroki se za to naštevajo? Mestnemu svetovalcu čast. g. Rozmanu se očita, da je župnik ter da je zato glasoval proti višji šoli. Gospodje, vsako mesto bi si čestitalo na takih župnikih, kakor je občeljubljeni in zaslužni šentjakovski župnik, ki je s svojim mnogoletnim trudom večinoma z darovi uboge svetopisemske vdove tako prenovil in okrasil šentjakovsko mestno župno cerkev, da je jeden najlepših kinčev ljubljanskega mesta; on je znan kot oče ubogih v ljubljanskem mestu, in sedaj mu očita „Narod“, da je — župnik, da je kot tak moral glasovati proti dekliški šoli! Ravno ker je župnik in ker kot župnik mnogo hodi k bolnikom po Ljubljani in pozna natanko razmere ljubljanskih prebivalcev, zato tudi vé, koliko revščine se skriva po hišah, tudi takih, ki se na zunaj kažejo v ugodnem stanu, kako težko jim je torej zmagovati visoke davke, zato je on kot župnik, kot prijatelj ljubljanskih prebivalcev, glasoval proti ustanovitvi nepotrebne dekliške višje šole. In ti vzroki so vodili tudi druge tri gospode odbornike. In zato morajo prenašati tako podle napade. — Sploh pa smo „Narodu“ hvaležni, ker tako jasno kaže, da je vsa ta akcija naperjena proti uršulinski šoli; upamo, da bode to sedaj spoznal tudi občinski svetovalec g. Tomo Zupan, ki je ob tej priliki v naše začudenje svoj optimistični idealizem žrtvoval brezsrčni strankarsko-praktični politiki svojih prijateljev, ter izraza-joč prazno nado, da bode ta šola kedaj izročena redu,

glasoval za njeno ustanovitev. Ako ga niso prepričali „Narodovi“ članki, pisani pred tem osodepolnim sklepom proti višji dekliški uršulinski šoli, ako se mu ni vredno zdelo, ozirati se na resolucije, sklenjena na shodu „katoliškega političnega društva“, vzlasti v ta namen osnovanem, upamo, da mu je sedaj vsaj po teh „Narodovih“ pojasnilih stalo popolnoma jasno. — Omenimo pa le še to, da je bila ta „štiriperesna deteljica“ v svojem razvijanju „mnogoperesna“ in da so ji, žal, pred njenim popolnim razvitkom odpadla lepo zeleneča peresca vsled prevelikega dima in kadila v mestni svetnici. — Ljubljanski davkoplačevalci pa naj nikar ne pozabijo, kako „Narod“ pometa z onimi mestnimi odborniki, ki hočejo mestu prihraniti popolno nepotrebnih stroškov.

(Odbor „Katoliške družbe“) je imel dne 14.ega t. m. svojo sejo. Predsednik mil. g. prošt dr. Ant. Jarc se je v svojem nagovoru z iskrenimi besedami spominjal nedavno umrlega odbornika in uda katoliške družbe, g. F. Pirnata, ki je od začetka društva vzlasti v gospodarskem odseku neumorno deloval v prosep katol. družbe ter ga priporočal društvnikom v molitev in prijazen spomin. — V razgovor pride na to osnova katoliškega shoda, ki bi bil po vzgledu drugih narodov jako koristen tudi Slovencem. Odbor po daljšem razpravljanju sklone naprositi v to izvoljeni odsek, da naj vse potrebno ukrene, povabi odlične, verne slovenske može v odbor, vzlasti naj preudari ali se tak shod skliče za obče slovenske pokrajine, ali za zdaj le za ljubljansko vladikovino. O tem naj odsek prilično poroča odboru katoliške družbe. — Glede „Drobtinice“, ki se sedaj razpošilja družtenim udom, se določi cena na 70, kartoniranim na 80 kr.; omenja se, da bodo vzlasti letošnje „Drobtinice“ s svojim raznovrstnim in zanimivim gradivom razveselile vse društvnike, zato odbor soglasno izreče iskreno zahvalo vredniku „Drobtinice“ g. dr. F. Lampe-tu za njegov trud in mnogo skrbi, ki jih je imel z vrejevanjem društvenega glasila. — Odbor k sklepu iskreno čestita svojemu navzočemu podpredsedniku preč. gosp. prelatu dr. A. Čebašek-u k njegovi 70letnici.

(Prišli so v Korminu) na kolodvoru minoli terek tri delavce z Rakeka na Notranjskem, ki so nameravali preko Italije v „obljubljeno deželo“ Ameriko, vsled brzojava postojinskega okrajnega glavarstva ter jih poslali domov. Dva delavca sta bila vojaka in ja še veže vojaški zakon kot rezervista.

(Polkovna dvestoletnica.) Pehotni polk štev. 7 (Khevenhüller, prej Prohaska), koji se rekrutuje na Koroškem in v njem cesarju služi marsikak sin slovenskega Gorotana, slavil bode v najbližnji dobi slavno dvestoletnico svojega obstoja. Povestnica tega polka je pestra in slavna. Prvi njegov polkovnik bil je grof Neipperg za časa turških vojsk. Prvotni naborni okraj polkovi bil je Lipnik na Moravskem. Za časa cesarja Jožefa II. boril se je polk zoper Turke, in polkovnik njegov, grof Auersperg, pal je pri naskoku samostana Samuel pri Fokšani. Od leta 1824—1835 bil je imejitelj polka fem. Krištof baron Lattermann; po njem se nazivlje ljubljanski drevored. Polk je zdaj v garniziji v Celovcu.

Telegrami.

Praga, 17. novembra. V deželnem zboru so Mladočehi po odborovem poročilu o deželnem kulturnem svetu interpelovali cesarskega namestnika, zakaj niso bili nekateri okrajni prvomestniki potrjeni.

Brno, 17. novembra. V deželnem zboru poroča deželni glavar, da je deželni odbor

sklenil odposlati ravnatelja deželne bolnišnice v Berolin, da bode študiral Kochovo zdravljenje.

Zader, 17. novembra. Pri Omiši se je vsled viharja potopila ladija, na kateri so bili delavci, namenjeni na otok Brač obirat oljke. 37 ljudij in 100 živalij je ponesrečenih; rešili so 13 oseb in 34 živalij.

Lvov, 15. novembra. V deželnem zboru je predlagal Ruteneč Teliszenski, da se uvede neposredne volitve v deželni zbor.

Budimpešta, 16. novembra. Od strani ministerstva odpotuje jutri ministerijalni tajnik dr. Loerincezy, posebni zdravnik za na plučah zbolele, v Berolin, da bode študiral Kochovo zdravljenje.

Solun, 16. novembra. Predvčerajšnjem zvečer je skočil s tiru pri Topsisu posebni vojaški vlak zaradi povodnji. Osem vagonov se je razbilo; 40 ljudij je mrtvih in ravno toliko telesno poškodovanih. Promet je popolnoma pretrgan.

Sofija, 16. novembra. V današnji seji sobranja je prebral Stambulov knežji odlok, s katerim so imenovani novi ministri. Sobranje je sprejelo to imenovanje z burnim odobravanjem.

Bukreš, 17. novembra. Pri mestnih volitvah prvega volilnega zbora so konservativci sijajno zmagali. Liberalci so propali v mestih, kjer so se zmatrali za nepremagljive in prodrli so po skoro vseh sedanjih podatkih le v štirih mestih.

Novi Jork, 16. novembra. Iz Tegukigalpe se poroča, da so se čete predsednika Bograna zopet po vročem boji polastile Tegukigalpe. Vstaja je večinoma zatrta.

Pojasnilo.

Gosp. Josip Noll, operni pevec in začasni sotrudnik „Slov. Naroda“, nas prosi, da objavimo z ozirom na sobotno poslano dr. J. Vošnjaka, da on z dotičnim dopisom z „Notranjskega“ v „Sl. Nar.“ z dne 13. t. m., naperjenem proti g. dr. Vošnjaku, ni v nobeni zvezi.

Umrli so:

13. novembra. Marija Pavš k, gostija, 56 let, sv. Petra cesta 40, srčna hiba.

V bolnišnici:

10. novembra. Jožef Pavlin, gostac, 60 let, marasmus.
11. novembra. Urš Trontel, dninarca, 67 let, oslabljenje.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celziju		
15	7. u. jut.	741.9	—18	brezv.	megla
	2. u. pop.	741.9	7.0	sl. svzh.	jasno
	9. u. zveč.	742.3	2.2	"	"
16	7. u. jut.	742.8	—0.4	brezv.	megla
	2. u. pop.	741.5	4.4	"	"
	9. u. zveč.	742.1	1.2	"	megla

Srednja temperatura obeh dni 25°, in 19°, za 1.3° in 1.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafirano poročilo.)

17. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 25 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16%	88 " 45 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 " 75 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 40 "
Akeje avstr.-ogerske banke	984 " "
Kreditne akeje	297 " 75 "
London	116 " 05 "
Srebro	9 " "
Francoški napoleond.	9 " 15 "
Cesarski cekini	5 " 48 "
Nemške marke	56 " 77 1/2 "

Sargova glicerinova zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav prilično na popotovanji. Dišeče okrepčevalno.

Neškodljivo celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr.

(4)